

MÜBAFASİL ZAMİRLER

WİTE I

Çoğul (Cemi)	İkil (Tesniye)	Tekil (müfred)	(Eri)
هُمْ (onlar)	هُمَا (iki kişi)	هُوَ (o)	(Eri)
هِنَّ onlar	هُمَا iki kişi	هِيَ (o)	(Disil)
أَنْتُمْ siz	أَنْتُمَا siz iki kişi	أَنْتَ sen	(Eri)
أَنْتِ siz	أَنْتُمَا siz iki kişi	أَنْتِ sen	(Disil)
نَحْنُ Biz		أَنَا ben	(müzekker) müennes

MAZİ FİİL GEKİMİ

Çoğul (Cemi)	İkil (Tesniye)	Tekil (müfred)	
كَتَبُوا onlar yazdılar	كَتَبَا iki kişi yazdılar	كَتَبَ yazdı	(Eri)
كَتَبْنَ onlar yazdılar	كَتَبَتَا iki kişi yazdılar	كَتَبَتْ yazdı	(Disil)
كَتَبْتُمْ onlar yazdılar	كَتَبْتُمَا iki kişi yazdılar	كَتَبْتُمْ sen yazdın	(Eri)
كَتَبْتِ onlar yazdılar	كَتَبْتُمَا iki kişi yazdılar	كَتَبْتِ sen yazdın	(Disil)
كَتَبْنَا Biz yazdık		كَتَبْتُ Ben yazdım	

İsim cümlesi: Arapçada isimle başlayan cümleye isim cümlesi denir.

2. Şekli vardır.

1. (1) mübteda: isim cümlesinin adıdır. Daima merfudur. (İzrafıdır)

(2) Haber: Cümle'nin yüklemidir. Daima merfudur. Belirsizdir. Genelde mübtedadan sonra gelir.

ör: الْبَيْتُ جَمِيلٌ
mübteda haber

Mutel Filler

Misali Var = ilk harfi و olan filler : وَجَدَ - وَجَدَ
يُضَرِّ - يَضْرِبُ
Evet Fül = Orta harfi ile ilgili olan : قَامَ - قَامَ

Kleka = Belli كَلِمَاتُ kelimelerin sonunda gelen

Belirsiz كَلِمَاتُ

Marife = Belli "ال" takısı kelimelerin başında gelir الْبَيْتُ

Mazi fiiller = ilk ve son harfi üstün olur

Sülasi " = 3 harften olur شَرِبَ

Sahih " = Yapısında (ا و ي) bulunmayan fiiller.

Mutel " = " (ا و ي) bulunan ".

Sahih fiiller = 3'e ayrılır

① Salim Fiil = Yapısında sesde bulunmayan fiil

② Mudâ " = " " bulunan fiil

③ " = Yapısında hemze " "

Ötre = Damme

Na' (Damme) ötre konumundaki kelimeler **mercû** olur

Üstün = Fetha

Ör: ¹أَلِفٌ ²أَلِفٌ

Esre = Kesra

② Fetha (Üstün) konumundaki kelimeler **mansûb** olur.

③ Kesra (Esre) " " **meccur** "

mercû = ¹أَلِفٌ

mansûb = ²أَلِفٌ

meccur = ³أَلِفٌ

İŞARET İSİMLERİ (Yakın isim)

Cemi

Tesniye

Müfred

هَذَانِ

هَاتَانِ

هَذَا

→ mürekker

bunlar

bu ikisi

(bu, su)

هَئِذَا

هَئِذَا

هَذِهِ

→ müennes

bunlar

bu ikisi

bu, su

İŞARET İSİMLERİ (Uzak için)

Cemi	Tesniye	Müfred	
أُولَئِكَ	ذَٰلِكَ	ذَٰلِكَ	→ müzekker
Bunlar	bu-su iktis	bu-su	
أُولَئِكَ	تِلْكَ	تِلْكَ	→ müennes
Bunlar	bu-su iktisi	bu-su	

İŞARET İSİMLERİ (Orta uzaklık için)

Cemi	Tesniye	Müfred	
أُولَئِكَ	ذَٰلِكَ	ذَٰلِكَ	→ müzekker
bunlar	bu-su-iktis	bu-su	
أُولَئِكَ	تِلْكَ	تِلْكَ	→ müennes
bunlar	bu-su iktisi	bu-su	

İSTİFHAM (SORU EDATLARI)

- ① (Hemze) هـ = mî - mî Ör: $\text{آلى} \text{جىلى} = \text{Ali geldi mi}$
- ② من = Kim (Akıllı varlıklar hakkında sorusormak için kullanılır.)
- ③ نە = ne (" olmayan varlıklar " " " " " ")
- ④ ماذا = nedir. (canlı varlıklar için)
- ⑤ لباذا = nîçin ⑩ أين = nerede
- ⑥ متى = ne zaman
- ⑦ كَيْفَ = nasıl
- ⑧ كم = kaç
- ⑨ أش (hangî): Soru değışebilen tek soru edatıdır. أش dan sonra gelen kelimelerin sonu esreli (nekralı) olması gerek.

İ (Hemze): Olumsuz sorular sadece İ ile sorulur.

سَر = (Sinauda) sonu değişebilen (mebni olan) sonu edatı nedir diye sorulur.

$\frac{S}{I}$ = Olumsuz cümlelerde I gelir. Cevap verirken (olumsuz cümlelerde) $نعم$, Hayır diye cevap verirken $لا$ gelir.

Bütün soru edatları cümlelerin en başında gelir.

Örnek: $\overset{24}{\text{A}}\overset{5}{\text{B}} = \text{Ahmet gitti mi}$

bunun yerine λ de kullanılabilir.

* Δ = file ilgili bir soru geldiği zaman olumsuz ise **تقر** olumsuz

1. se ~~2~~ Zellen mit

15c 20. Zeynep
Nefi ile gelen soru var ise: اَلَيْتَ gibi olumlu ise بل olumsuz

ise ~~ni~~ kullanılır.

Başlık da durumlarında μ (isim) gelirse $\rightarrow$ gelir

Sayı fiyat - kilo varsa - $\rightarrow$ gelin

Sayı r fiyati
r simle zaman = 10 qelir.

رَبِّيَّةٌ مُنْزِلٌ = Ev hanımı	→	الْعَمَّةُ = amca
الْحَمَّةُ = Hala	←	الأبُ = baba.
الأخْتُ = kız kardeş		الْأُمُّ = Anne
النَّوَّةُ = nene		الْإِبْنُ = oğul
الدَّيَّةُ = Dede		الْقَارُ = Dayı
الْقَالَةُ = teyze	←	الأَخُ = kardeş

MARİFE VE NEKRA

Mozafun iley = İsim tanıması, Her zaman esreli gelir.

Nekra = Belirsiz Marife = bellik (tanınmayan varlık için)

Nekra genelde tenvinli olur. Ör: ^{مَرْكَبٌ} _{مَرْكَبٌ}

Marife İl takili olur = Bilinen tanınan bir varlığı ifade eder.

Bir isim ya İl takil alır. yada sonu tenvinli olur. (iki kişi bir arada olamaz)

① Özel isimler hep marifedir. Ör: ^{عَلِيٌّ} _{عَلِيٌّ}

② Basında İl takil alır.

③ 2 zamiri marifedir (kelimenin sonundak ^{هِيَ} _{هِيَ})

④ İsmi işaret marifedir Ör: ^{ذَلِكَ} _{ذَلِكَ}, ^{هَذَا} _{هَذَا}, ^{هَؤُلَاءِ} _{هَؤُلَاءِ}

⑤ İsim tanıması marifedir.

⑥ ^{أَنْتَ} _{أَنْتَ} = marifedir.

Mübteda - Haber

Mübteda her zaman marife olur. Yani İl takili olur.

Haber tenvinli olur yani nekra olur.

لَا فُلَّةٌ = Otobüs

سَيَّارَةٌ = ~~Araba~~ taksi

طَبَّارَةٌ = Uçak

سُفِينَةٌ = gemi

ZARFLAR

Bütün zarfların önündeki kelimenin son harekesi esreli olur.

Zaman zarfları:

① بَعْدُ = den sonra	⑧ صَبَاحًا = sabahleyin
② وَقْتُ = vakit	⑨ مَسَاءً = akşamleyin
③ بَيْنَ = arasında	⑩ الْيَوْمَ = bugün
④ الْآنَ = şimdi	⑪ يَوْمًا = gün
⑤ أَبَدًا = sürekli	⑫ غَدًا = yarın
⑥ دَائِمًا = daima	⑬ عَامًا = yıl
⑦ حِينَ = sırasında	⑭ قَبْلُ = den önce

Mekan zarfları:

① لَدَى = yanında	⑪ جَنُوبًا = güney	⑫ قُرْبًا = üstünde
② وَسَطًا = ortasında	⑫ يَسَارًا = sol	
③ نَتَفَ = e ~~doğru~~ doğru	⑬ شَرْقًا = doğu	
④ قُرْبًا = e yakın	⑭ جَنُوبًا = güney	
⑤ فِialında	⑮ شَمَالًا = kuzey	
⑥ تَحْتًا = altında	⑯ مَغْرِبًا = batı	
⑦ خَلْفًا = arkasında	⑰ مُقَرَّبًا = etrafında	
⑧ وَرَاءًا = arkasında	⑱ عِنْدًا = yanında	
⑨ قُدَامًا = önünde	⑲ قُنَاكَ = orada (uzak mekan)	
⑩ يَسْبِغًا = sağına	⑳ قُنَا = burda (yakın)	

Hem mekan hem de zaman da ortak kullanılan zarflar

① عِنْدًا = yanında	③ بَعْدًا = sonra
② بَيْنًا = arasında	④ قَبْلًا = önce

Zaman mı yoksa mekan mı olduğunu anlamak için bunlardan sonra gelen isme bakılır.

* Zarfların hepsinin son hareketi üstün (mansub) olur. (önemli)

* Zarfların başına harfi cerler de gelebilir. O zaman mecrur olurken,

kullanıldığı hiç değişmeyen (yani mebnî) olan) zarflar:

① هنا = --ince

⑤ الآن = şimdi

② هنا = burada

⑥ أمس = dün

③ هنا = hiç

⑦ إِذ = o vakit

④ أمس = önceki

Murab = Sonu değişen kelimeler.

Mebnî = Sonu değişmeyen kelimeler.

* Zaman zarfı genelde sonu tenwinli olur.

2] = Onun vardır.

* Zaman zarfının başında في olursa zaman zarfı في son hareketi esreli olur.

Maksur = Sonunda في bulunan kelimedir. في den önceki harfin de üstünlü olması gerekir. الْمُسْكِرُ

Menkuss = في den bir önceki ~~harf~~ harfin esreli gelmesi gerekir.

ör/ القاضي

İsim Cümlesi = isimle başlayan cümlelere denir.

İsimle cümlelerinde mübteda ve haber, müzekker, müennelik yönünden birbirine uyması gerek. Mübteda müennesse haberde müennes olmalıdır. Mübteda müzekkerse haberinde müzekker olması gerek.

ör/ قادر القرية
haber mübteda

mübteda genelde ال takılı gelir.

Sıfat Tanlaması = ismin niteliğini belirtir. İsimden sonra gelir.

ör/ واسع

geniş bir mekân

4. ÜNİTE

8

FİİL CÜMLESİ: Fiille başlayan cümlelere fiil cümlesi denir. Fiil cümlesi Fiil ve Failden oluşur.

Ör/ سَافَرَتْ زَهْرَا → Eğer tam tersi olsaydı isim cümlesi olurdu.
Fail Fiil

Fail: kendisinden önceki fiille gerçekleşir. merfu olur. (yani istedi-
le olabilir, tenwinli istrede olabilir)

Ör/ ذَقَبَ الْوَلَدُ = Çocuk gitti.
Fail Fiil

Ör/ مَاتَ عَلِي = Ali öldü.
Fail Fiil

Fiil Cinsitleri:

① **Mazi fiil:** Geçmiş zamanda gerçekleşen fiildir. Sonu fethalı (üç-
tenlül) olur.

Ör/ ذَقَبَ قَالَ.

② **Muzari fiil:** Şimdiki zamanda, gelecek zamanda yada geniş zamanda
gerçekleşen fiildir.

4 tane muzari harf vardır: ي, ن, ت, ا (Hemze) bunlar mazi
fiilin başına geldiklerinde muzari olur.

Ör/ ذَقَبَ → يَذَقِبُ
mazi muzari

تَسْقُفُ edatları: Gelecek

zamani bildirir. Bunlar gelince

kendinden sonra soful ve ikili

kelime gelmez.

ذَقَبَ → أَذَقِبُ
mazi muzari

ذَقَبَ → تَذَقِبُ
mazi muzari

ذَقَبَ → نَذَقِبُ
mazi muzari

③ **Emir Fiil:** Gelecek zamanda yapılması istenen fiildir. İstek bildirir.
(yap- et- git- gitme gibi). muzari fiilden yapılır.

Ör/ اِذْفِعْ, اِشْرِبْ, اِسْقِ
sah al aliveris yap

Bütün Fiil cümlelerinde Fiil ve Fail arasında münnes- müzekker uyumlu

قَمِيصٌ = gömlek

سِرِيرٌ = yataak

قَدْرٌ = tencere

مَلْعَقَةٌ = kasık

قَرَابٌ = qorap

تَفَاحٌ = elma

تِلْفَازٌ = tv2

بُذْرٌ = havuç

جَبْتٌ = peynir

خِزانَةٌ = dolap

حَلِيبٌ = süt

ثَلَاثَةٌ = buzdolabı

Eş anlamlı kelimeler

اَتَزَّ = aldı → تَسَلَّمَ = satın aldı

سَلَّمَ = esya → اَعْرَاضٌ = eşyalar

فِيْغَاتٌ = fiyat → سَقَرٌ = fiyat

مَغَازَةٌ = mağaza → مَتَجَرٌّ = mağaza - dükkan

دُؤْنَلَمَه = düzenleme → تَنْظِيمٌ = düzenleme

دَوْدُو = döndü → رَجَعٌ = döndü

MUNFAZİL ZAMİRLER

Zamir = mütetekellim = 1. şahıs

Muhatap = 2. şahıs

Gâib = 3. şahıs

Munfasıl Merfu zamirler :

أَنَا

أَنْتَ

أَنْتُمْ

أَنْتُمْ

نَحْنُ

هُوَ → Gâib 3. Şahıs

هِيَ → Gâibe " "

أَنْتَ → Muhatab. 2. şahıs. (erkek)

أَنْتِ → " " " (bayan)

أَنَا → mütetekellim 1. şahıs

Munfasil	Manzûb	Zamirler.	
إِيَّاكُمْ o adamlara.	إِيَّاهُ o'kisi.	إِيَّاهُ ona.	→ Gaib 3. şahıs
إِيَّاهُ o bayanlara.	إِيَّاهُ o'kisi.	إِيَّاهُ o	→ Gaibe 3. şahıs
إِيَّاكُمْ siz (adamlar)	إِيَّاكُمْ siz ikiniz	إِيَّاكَ sen	→ Muhatab 2. şahıs (erkek)
إِيَّاكَ siz (bayan)	إِيَّاكُمْ siz ikiniz	إِيَّاكَ sen	→ " 2. şahıs (Bayan)
	إِيَّائِي bana.	إِيَّائِي bize	→ Mütakellim 1. şahıs

* Zamirler fiilden önce gelirler.

* Gaibeler, q'2 önünde bulunmazlar.

* Zamir olan her isim marifedir.

* Sınavda başluğa en uygun zamiri getir dediklerinde müzekker

* müennes uyumu olacak. Başlıktan sonraki kelimeye bakılacak.

يَكْذِبُ = Erkek

تَكْذِبُ = Bayan

5. ÜNİTE

MUTTASİL ZAMİRLER

① Muttasıl (bitişik) zamir = Başka bir kelimeye bitleştirilmeden, kendi başına söylenemeyen, mutlaka başka bir kelimeye birleştirilmesi gereken zamirler muttasıl (bitişik) zamir olur.

muttasıl zamirler 3 çeşittir:

① muttasıl merfu zamirler

② muttasıl mansub "

③ muttasıl mecrur "

① muttasıl merfu zamirler: Fiile bitişen zamirlerdir.

Harekeli asik أَ = $\text{أَنتَ} - \text{أَنْتُمْ} - \text{أَنْتِ}$

ör: أَكَلْتُ → fiilindeki gibi

Tesniye elifi اُ = ör: تَنَاوَلْتُ → " "

Cemi Javı = ör: شَرِبُوا → " "

Müennes mütakabbir Javı = ör: طَيَّبْتِ → " "

Çağul kişilere dalalet eden Ne ör: أَكْرَمْنَا → " "

" kadınlar nun'u ör: جَهَّزْنَا → " "

② Muttasıl mansub zamirler = Fiile ve fiile benzeyen edatlara bitişen zamirlerdir.

Çağul

İki

Tekil

هم (onların)

لهم (o ikisinin)

لها onun (müennes)

هنا (onların)

لها (o ikisinin, o ikisinin)

لها " (müennes)

كم (sizlerin)

لكم (siz ikinizin)

لكم seni senin (müzekker)

كن (sizlerin)

لك (" ")

لك " " (müennes)

نا (bizi)

نا

نَصْرَانَا → üstünlü olur, muttasıl mansub olur.

نَصْرَانَا → cezimli " " merfu olur.

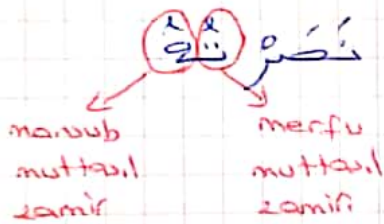
- ③ Muttasıl Mecrur Zamirler: isme veya harf-i cerlere bitişen zamirlerdir.
- Mutekellim (1. şahıs) = أنا
- Muhatab (2. şahıs) = أنت
- Gaib (3. şahıs) = هو

NOT: Aynı zamirler fiile veya fiile benzeyen edatlara bitişirse muttasıl mansub olur. أنا

İsme veya harf-i cerlere birleşirse muttasıl mecrur olur.

NOT = 2 tane zamir fiile yapılırsa birincisi mecrur muttasıl ikincisi mansub muttasıl olur.

ör/

HARF - i CERLER: Kendinden sonraki ismi cer ederler. Fiille beraber hiç gelmezler.

17 harftir:

- ① بـ = Bazen bulunma de-da, bazen ile manası verir.
- ② من = den-dan
- ③ إلى = yönelme e-a
- ④ عن = hakkında den-dan
- ⑤ على = üzerinde
- ⑥ لـ = aidiyet, sebep bildirir. (çin)
- ⑦ في = bulunma durumu de-da
- ⑧ كـ = gibi- benzer
- ⑨ تـ = zaman - mekan ın bitişini bildirir. (e kadar, a kadar)
- ⑩ رب = Belki-nice-biraz-peşaz-nadiren

⑫ تا والقسم = demin ü si.

⑬ من =

⑭ من =

⑮ من =

⑯ من =

⑰ من =

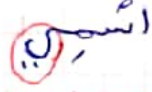
den beri - dan beri - dir. Zaman ifade eden kelimelere dahil olurlar.

Haric dışında

NOT: Harfi cerler tek başlarına birşey ifade etmezler,

Kendinden sonraki kelimeyle bütün olurlar

NOT: isme yapışan zaimler mudafun ileyih olun

ör/
harfi cer.

Mecrur: Esrelenen isim demektir.

NOT: İl takılı bir isim gelirse sıfatıda İl li olur.

Sıfattan önceki kelime mevsuftur.

Sıfat ve isimler müennes-müzekker bakımından, sayı bakımından birbirine uyumlu olmalıdırlar.

6. ÜNİTE

SIFAT TAMLAMASI (SIFAT-MEVSUF)

Kendisinden önce geçen bir ismi niteleyen söz sifattır.

Nitelenen isme ise mevsuf denir. Bu tamlamaya sifata tamlaması denir.

* Arapçada önce isim sonra sıfat gelir

ör/ $\frac{\text{السَّبِيحُ}}{\text{sifat}} \frac{\text{الْكَبِيرُ}}{\text{mevsuf}} \rightarrow \text{Büyük meşid}$
Büyük meşid

Sıfat ve mevsufun birbirine uyması gereken yerler.

- ① Mevsuf ötreliye, sıfatta ötreli olacak. Yani hareke olarak isme (mevsufa) uyması gerekir. (sıfatın)
- ② Mevsuf (isim) ال takili ise, sıfatta ال takili olacak.
- ③ mevsuf müennesse sıfatta müennes olacak. mevsuf müzekker ise sıfatta müzekker olacak.
- ④ Sayı olarak ta uyması gerekir.

ör/ $\frac{\text{الطِّفْلَانِ}}{\text{sifat}} \frac{\text{الضَّيْفَانِ}}{\text{mevsuf}}$
2 çocuk

NOT: Mevsuf (isim) akılsız varlıkların gözüldüğü zaman, sıfat her zaman tekil müennes olur.

ör/ $\frac{\text{الْكِتَابُ}}{\text{sifat}} \frac{\text{الْجَمِيلُ}}{\text{mevsuf}} \rightarrow \frac{\text{الْكِتَابُ}}{\text{sifat}} \frac{\text{الْجَمِيلَةُ}}{\text{mevsuf}}$
güzel kitap (akılsız göpül)

* $\frac{\text{سَلَامَتٌ}}{\text{سَلَامَةٌ}} - \frac{\text{حَافِظٌ}}{\text{حَافِظَةٌ}}$ = kelimelerinin harfi celerden her zaman gelebilir

$\frac{\text{أَشْهُرٌ}}{\text{أَشْهُرَةٌ}}$ = en meşhur demektir. (öğren)

SIRA SAYILARI: 1 kelimeye sırasayısını koymak için ilk harf uzatılır.

ör/ $\frac{\text{ثَانِي}}{\text{kalıbına}} \rightarrow$ uydurulur.

ör/ $\frac{\text{إِثْنَانٌ}}{\text{2}} \rightarrow \frac{\text{ثَانِي}}{\text{ikinci}}$

$\frac{\text{خَمْسَةٌ}}{\text{5}} \rightarrow \frac{\text{خَامِسٌ}}{\text{Beşinci}}$

$\frac{\text{سَبْعَةٌ}}{\text{7}} \rightarrow \frac{\text{سَابِعٌ}}{\text{Yedinci}}$

SAYILAR

① واحد

② اثنان

③ ثلاثة

④ أربع

⑤ خمسة

⑥ ستة

⑦ سبعة

⑧ ثمانية

⑨ تسعة

⑩ عشرة

İSİM TAMLAMASI (İzafet ترکیبی)

İzafet: İki isim arasında aittik ifadesidir. İsim tamlamasında birinci isme **Muzaf**, ikinci isme **muzafun ileyh** denir.

* Muzaf konumuna göre hareketlenir.

* Muzafun ileyh ise her zaman mecrurdur. (yani esrelidir).

Ör/

الْقَلْبُ

اِسْمٌ

muzafun ileyh muzaf →

↓
Al takısı alabilir

Özel isimle tenvin alabilir

harekesi daima esrelî

(mecrur) olur

↓
muzaf asla Al takısı almaz

Tenvinde almaz

Esrede, Etrede, üstünde alabilir

* Eğer muzafun ileyh'le zamir gelirse, hareketini değiştiremeyiz.

Ör/

اِسْمٌ
↓
muzafun ileyh muzaf

→ budurumada mahallen mecrur denir

Ör/

اِسْمٌ

* هَيَاكُن النَّاسِ
muzafun ileyh muzaf

* كَرَّةُ الْقَدَمِ
muzafun ileyh muzaf

2. tamlamalı kelimeler

① اِضْرَارٌ (zarar) →

② فَايْذَةٌ (Fayz)

③ يَكْرُهُ (Yakr)

② اَلْمَوْثُ (al-mawth)

④ هَيَاةٌ (Hayat)

MÜZEKKER- MÜENNES ve MÜENNESLİK ALAMETLERİ

Müenneslik alametleri:

① Kapalı te = (ة)

Bu harflerin geldiği kelimeler

② Elifi maksure = ة / ا

her zaman müennes olur.

③ Elifi memdude = ا

Bunun dışındakiler bazı kelimeler

haris müzekker olur.

* Elife maksure örn

müennes

müennes

* ة hareketli olursa kelimenin aslındandır. ة nin hareketli gelmesi gerekir (müennes olması için)

* ة den önceki harfin hareketide artırılarak

* Elifi memdude örn سَائِلٌ - السَّائِلُ

* Bazı kelimeler müennes gibi görünmesinde anlamından dolayı müennes olur. Örn: Çift azâlar (kulak, göz, el, ayak gibi kelimeler müennes'tir)

tek azâlar (burun, ağız gibi kelimeler müzekkerdir)

* Cümlelerde fail müzekkerse fiilde müzekker gelir.

* " " müennesse " müennes "

الْعَيْنُ = Göz

الْأُذُنُ = Kulak

الذِّمُّ = Kan

اللِّسَانُ = Dil

* Müennes gibi görünmeyip aslında müennes olan kelimeler: ذَا, ذَا, ذَا,

بُنَى gibi buna Semai müennes denir

CÜMLENİN OLUMSUZ YAPILMASI

Olumsuzluk edatları her zaman cümlelerin en başında gelir.

① İsim cümlesini olumsuz yapan edat = **لَيْسَ** dir.

Ör/ **الْوَلَدُ جَمِيلٌ** → Çocuk güzeldir.

② **لَيْسَ الْوَلَدُ جَمِيلٌ** → Çocuk güzel değildir.

لَيْسَ gelir ve cümlelerin sonundaki kelimenin son hareketini iki

üstüne yapar. **لَيْسَ** çekimlidir. Müzeklerde **لَيْسَ**, müenneste ise

لَيْسَتْ olarak gelir. **لَيْسَ** (ben) **لَيْسَتْ** (sen)

② Sadece fiil cümlesini olumsuz yapan edatlar

لَنْ = Gelecek zamanı olumsuz yapar. Öndeki kelimenin son hareketini

üstüne yapar.

لَمْ = Geçmiş zamanı olumsuz yapar. Öndeki kelimenin son hareketini

cezmli yapar.

لَئِنْ = Geçmiş zamanı olumsuz yapar. Öndeki kelimenin son hareketini cezmli yapar.

③ Hem isim cümlesini hemde fiil cümlesini olumsuz yapan edatlar:

لَا = Geniş zamanı olumsuz yapar. Öndeki kelimenin hareketi değişmez.

هَلْ = Şimdiki zamanı olumsuz yapar. İsim cümlesinin başına gelir (genelde)

* **سَوْفَ** kelimesi gelecek zamanı belirttiği için her zaman başına **لَنْ** gelir.

SORU ÇÖZÜMÜ

* **فَاتِنَةُ الْاَثَرَانِ** gelir. müennes ve iki kişi olduğu için.

* Anlamlı cümle hangisidir dediği zaman. cümlelerin sonunda hiç bir zaman harfi cer gelmez. nida edatı ile cümle bitemez. (يا gibi)

* Muzari fiiller = **اَتَيْنَ** → harfleri ile başlar.

Mazi " = sonu istisnâ olur.

Emir = Cezimli biter.

Fiiller işre almazlar.

يَذُوبُ عَلَى الْبَيْتِ → kelime sırtlarının sırala dediği zaman
isim harf isim Fiil

* Muttasıl zamir tablosunu ezberle.

و → erkeklerin sorul olduğunu gösterir → **هِيَ** zamiri kullanılır.

ات → kadınların " " " → **هِيَ** " "

السُّرِّيَّةُ **الْمُتَّبِعَاتُ** **السُّرِّيَّةُ** **الْمُتَّبِعَاتُ** **السُّرِّيَّةُ** **الْمُتَّبِعَاتُ**
tekil müennes ise akılsız sorul olduğu için **هِيَ** gelir.

* **لَا تَذُوبُ إِلَّا لِبَيْتٍ** → boşluktan sonraki müennes olduğu için **هِيَ** gelir.

* **نَحْنُ نَذُوبُ** boşluğa gelecek **هِيَ** ile başlar

* Muzafunileyh (isim tamlaması): iki isim olması gerek.

ör/ Çocukun kitabı arapçada tam tersinden biter.

مُزَافُونَ لَيْهٍ **كِتَابُ الْوَلَدِ** → muzaf
↓
her zaman sonu **ال** almaz
esareli olur. **ال** tenin " **ال** sonu 3 harekede alır.
yani meciyurdur.

* Sıfat tamlaması = Sıfat ve mevsuf tan oluşur.

ör/ Güzeli çocuk → arapçada tam tersi

الْوَلَدُ الْغَمِيلُ Müennes te - müsteklerde uyacak
sıfat mevsuf biri **ال** alırsa diğeri de alır.
Sıyda uyacak

* **يَعْبُدُ** = gelirse **عَنْ** kullanılır.

قَرِيبٌ = " **مِنْ** "

MGenest mürekke uyumuna bakıcaz

11

21 takvi

alignak

tenuini

ye leaf

2.5 treli okant

* Metinde aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur diye:

Şıkların içindeki kelimeler eğer parçanın içinde yok ise cevap olur.

* Ayrıca metin verip, sıklarda türkçesini soruyorsa kitap tabii metnin türkçesini öğren.

* Hangisi anlam bütünlüğünü bozar derse (metinde)

sıklar arasında, bir önceki cümleyle aralarında benzer kelime

gelmesi gerekir.

BÜTÜE 8

LAZIM VE MÜTEADDİ FİİL

FİİL, mefule ihtiyacı hissetmiyorsa **Lazım FİİL** olur. (Geciksiz)

" " " hissediyorsa **Müteaddi (Gecikli) FİİL** olur

① **LAZIM FİİL**: Mefule ihtiyacı duymadan gerçekleşen fiiller.

Ör: ذَهَبَ يَكُوبُ - ذَهَبَ عَلَيَّ → Ali gitti
 giden belli Fail FİİL giden belli.

Faili belli olduğu için mefule gerek kalmaz **Lazım FİİL** olur.

Ancak bazı durumlarda failden sonra harfi cerli bir kelimede gelince yine **Lazım FİİL** olur.

Ör: عَدَّ (لَزِي) ثَعْلًا فَرَّ
 لازم FİİL ← müteaddi FİİL

Harfi cerli gelince son kelimeden son hareketi esreli olur.

② **MÜTEADDİ FİİL**: Bir veya birden fazla mefule ihtiyacı duyan fiiller.

Ör: أَعْطَى الْمُهَلَّمُ طَالِيًا دَرْسًا → müteaddi FİİL
 Verdi Fail Fail fail FİİL

Ör: زَارَ يَحْقُوبُ إِسْطَنْبُولَ → müteaddi FİİL
 ziyaret etti Fail Fail FİİL

Son kelimeden son hareketi istisnâ olur.

* Mazi fiillerin ilk ve son hareketi istisnâ olur: رَكِبَ gibi.

* **Merfu** = İstisnâ

Mansub = İstisnâ

Mecrur = Esreli

Damme = İstisnâ

Fetha = İstisnâ

MALUM - MECHUL Fiil

① MALUM Fiil: Faili söylenen fiildir. Ör: ذُفِبَ عَلِيٌّ → Ali gitti.

Kindi: (Yapanı belli olduğundan malum fiildir.

Kinildi: " " olmadiğı için meçhul fiildir.

② MECHUL Fiil: Faili söylenmeyen fiildir.

Mechul fiil yapmanın yolu

① Mazi fiilde:

ذُفِبَ (gitti): Yapanı belli, Malum fiil.

ذُفِبَ (gidildi): " " olmayan (meçhul fiil)

كُنِيَ (kendi): " " olan. (Malum fiil)

كُنِيَ (kinildi): " " olmayan meçhul fiil

Mazi fiilde;

İlk harf istenilir, sonrakı bir önceki harf istenilir.

② Muzari fiilde:

يُكْسِرُ = (kırıyor) = Yapanı belli, Malum fiil

يُكْسِرُ = (kırılıyor): " " olmayan, Meçhul fiil

يُقَاتِلُ = (savaşıyor): " " , Malum fiil

يُقَاتِلُ = (savaşılıyor): " " olmayan, Meçhul fiil

Muzari fiilde;

İlk harfi istenilir, sonrakı ikinci harf istenilmez olur.

أُصِرَ = (DSN) : Yazımı asla değişmez. Zaman ve mekân belirtirse

meçhul fiil olur.

Kara vasıtaları

أَوَّلَةٌ = Araba

قَطَارٌ = Tren

الْأَتَقُ = Metro

سَيَّارَةٌ = Araba

Deniz vasıtaları

سَفِينَةٌ = gemi

قَارِبٌ = Tekne

عَقَاصَةٌ = Denizaltı

Hava vasıtaları

طَائِرَةٌ = Uçak

مَرَوْيَّةٌ = Helikopter

مَنْطَارٌ = Balon

NAIBUL FAIL

Meshul (önceki üniteye bağlı olarak) Japoni belli olmayan demektir.

Ör: الْقَلَمُ الْوَلَدُ كَسَرَ = Gıcuk kalemi kırıldı (mefulu belli)
meful Fail Fail matum fiil

القلم كُسِرَ = Kalem kırıldı (Japoni belli değil)
kalem kırıldı meşul fiil

الولد failini çıkarıyoruz. Fiili meşul duruma getiriyoruz.

o zaman; الْقَلَمُ كُسِرَ
Naibul fail meşul fiil olur.

Yani; Faili dağırıyoruz, mefuluda son hareketini ötreliyoruz.

Ör: أَفْتَرَعَ الْقِطَارُ الْإِنْسَانَ الْقِطَارُ →
meful Fail Fail Naibul fail Fail
Treni insan icatetti Tren icat edildi

* Fiilden sonra fail kaldırıldığında, birden çok meful gelirse daima birinci meful Naibul Fail olur.

* Eğer fiilden sonraki kelimeler harfi cer, zarf ve meşul olarak gelirse Naibul Fail olur.

* Güzeli öznede naibul fail olabilir.

Ör: جُمِعَ → toplanıldı - ne toplandı قَفَّ → (o) queli özne

* Fiilin Naibul Faile uyması gereken yerler;

Müşekkerlik - müşneşlik - sayı bakımından uyması gerekir.

* Sınıfta akabilecek soru, irabını (yani öfelerini bul der):

أَفْتَرَعَ الْقِطَارُ فِي الْمَمْلَكَةِ الْمُتَدَوِّلَةِ

birleşik kırallıklarda Tren icat edildi
↓ ↓ ↓ ↓
Sıfat meşur naibul fail meşul fiil

* Fiilden sonraki (meşul fiilden) sonraki kelime naibul fail olur

Fiilden sonra harfi cer gelirse, harfi cerden sonraki ötreli kelime naibul fail olur.

* عَرِيقَةٌ = Antil demektir. (sında çıkabilir)

* عاصِمَةٌ = Baskent " (" ")

Mısırın Baskenti diye çıkabilir: Kahire

S. Arabistanın " " " : Riyad

Irak " " " : Bağdat.

* Bütün harfler cerke kelimelerin başına geldiğinde mesale ^{في} vardır manası verir.

İsmi MEVSUL VE GEŞİTLERİ

① Hâss İsmi mevsul: Müfred, tesniye, cemî, müzekker, müennes durumlarına göre değişen İsm-i mevsuldür.

Çoğul

İki kişi

Tekil

الَّذِي - الَّذَانِ / اللَّيْنِ - اللَّيْنِ → müzekker

الَّتِي - الَّتَانِ / اللَّيْنِ - اللَّيْنِ → müennes

② Müsterek İsmi mevsulleri: Herkes ve herşey için aynı lafızla kullanılan İsmi mevsullerdir.

من = Akıl sahibi olan varlıklar için kullanılır.

Ör: مَنْ قَتَلَ

لا = Akıl sahibi olmayan varlıklar için kullanılır.

Ör: أَكَلْتُ لَ = Senin yediğini yedim.

أشْي = Akıl sahibi olan ve olmayan her varlık için kullanılır.

* أَشْي değişebilir.

* مَنْ ve لا nin sonu değişmez. Yani mebridir.

* Has İsmi mevsullerinde " " " " .

* c İsmi mevsullerinde " " " " .

* Başlıklar ismi mevsullere doldurunuz der. (Sınada)

* الطَّالِبَاتِ → okul için
الشَّرِكَةِ → Tekli müennes olduğu için
الْمُعَظَّفَةِ → " müzekker " "
الْمُعَلِّمِينَ → İtili " " "
الْمُسَافِرِينَ → İtili " " "
السَّيِّدَتَانِ → İtili müennes " "

* kendinden önceki harfe anlamadan müennasi, müzekkeri, cümlü, itilimi, tekilimi diye kendinden sonraki harfe bak.

SILA CÜMLESİ: ismi mevsulden sonra gelip onu açıklayan cümleye denir.

ör: قَرَأْتُ الصِّفَةَ الَّتِي إِشْرَافًا فَالِدٌ
 ↓ ↓
 sila cümlesi ismi mevsul

AİD: Sila cümlesinde bulunan ismi mevsule dönen ve cümleyi ismi mevsule bağlayan zamire denir. Yukarıdaki örnekteki (الَّتِي) zamiri gibi.

Sila cümlesine örneği

فَتَانٌ مِنْ تَأْخَرَتَا عَنْ مَدَدِ السَّفِيرِ
 ismi mevsul sila cümlesi

* وَ ve لَا = cümle başında geldiklerinde ve mazi fiilden önceki geldiklerinde ve sonunda soru işareti var ise ismi mevsul olmaz.

ÜNİTE 10

MÜSENNA (Tezniye)

① Müsenna (tesniye) 2 kişiyi ifade eder. Müfred bir isme **in** veya

in getirilerek elde edilir.

Ör: 1 kalem ← قَلَمٌ

2 kalem ← قَلَمَانِ → merfu konumunda tesniye olur.

iki kalem ← قَلَمَيْنِ → mecrur - mansub konumudur.

Sınırlı:

Tesniye, hangi konumdadır diye sızabilir.

Ör: 1 kalem ← قَلَمٌ

iki kalem ← قَلَمَانِ → merfu konumunda

iki kalem ← قَلَمَيْنِ → mecrur - mansub konumunda

* Müenneslerde **in**, müzekkerlerde **in** gelir.

* **in** harfi cerli bir cümle geldiğinde tesniye her zaman **in** lu gelir.

② Müsenna (tesniye), isim tamlaması olarak geldiğinde **in** düşer.

Ör: كِتَابُ مُحَمَّدٍ مُتَلِّ → Muhammedin kitabı
muzaafun ilahe muzaaf

Tesniye geldiğimizde, كِتَابُ مُحَمَّدٍ مُتَلِّ → Muhammedin iki kitabı
düşer.

* Sıfat tamlamalarında **in** düşmez.

* Müsennanın (tesniyenin) ref almeti **Elle (1)** tir.

* İsimler **in** - **in** gibi harfi cerlere tesniye geldiğinde **in** lu gelir ve **in** düşer.

* İsim tamlamalarında birinci kelime **in** takı almaz ikinci kelimenin son harekesi esredir.

* Altı çizili kelimeleri tesniye (müsenna) yapın dediğinde

kelimenin son harekesi esreli ise sonuna **in** getirilir.

Östünlü olursa **in** getirilir.

* **in** takılı iki kelime yan yana geldiğinde ikinci kelime,

birinci kelimenin sıfatı olur. Yani sıfat tamlaması olur.

Sınırlı:

Hangi tesniye olan kelime, muza olarak geldi derse **in** 'lu düşen kelimeler olur.

* **فِئْلِي** fiili, her zaman **ع** harfi ceri ile gelir.

* Tesniyeleri yaparken müzekker - müennes uyumu olmak zorundadır.

Cemi (Cü ve daha fazla şeyler)

① **Cemi müzekker Salim:** Akıl sahibi müzekkerler (erkekler) için kullanılır. Müfred ismin sonuna **ون** veya **ين** ekleri ilave edilerek yapılır.

Ör: **بِالْمُشْرِكِينَ - بِالْمُتَشِينِ**

* Merfu (üstün) konumunda: **ون** alın.

Mansub (ötre) veya mecrur (esre) konumunda: **ين** alın.

* Tesniyedeki **ين** da: önceki harf üstünlü olur.

Cemideki **ين** da: " " esreli olur.

* Tesniyedeki gibi isim tamlamalarında **ن** diğer şübe elif (ا) getirilir.

Ör: **وَالْمُؤْمِنِينَ** → **ن** diğer

وَالْمُؤْمِنِينَ → **ا** gelir

② **Cemi müennes Salime:** Akıl sahibi müennesler için kullanılır. Müfred ismin sonuna **ات** yada **ات** ekleri getirilerek yapılır.

Ör: **طَالِبَاتٍ** : 1 kadın için

طَالِبَاتٍ : 2 " "

* Cemi müennes salimler her zaman sonu ya ştreli olur yada esreli olur. Ştrelilik olarak gelmezler.

③ **Cemi mükerres (kırık cöpullar)**

Cöpul bir kelimede **ون**, **ات** yoksa, kırık cöpul olur.

Ör: **أَعْرَاسٍ, عَادَاتٍ, وَتَقَالِيدٍ**

* Kırık cöpulun ref. alameti dammedir (ötreedir).

* İsim cümlelerinde ~~cöpulunu~~ **جَافِ** yapın denirse, isimle başlayan cümledeki kelimelerin hepsinde ~~cöpul~~ **جَافِ** yapılır.

* Fiilleri cöpul yaparken kelimeyi **يُنْصَرِفُ** kalıbına uydurulur.

Ör: **يُنْصَرِفُ** → **جَافِ** → Cöpulu: **يُنْصَرِفُ** (gidiyorlar) olur.

* Bütün fiillere bitiren **لِ** ler farklıdır. Ör: **رَأَيْتُ** **فَإِ** **فَإِ**

MEB'Nİ VE MURAB İSİMLER

Murab İsim: Sonu değişebilen kelimelerdir.

Mezri isimlerin dısında ki tm kelimeler deprebilir.

defirirabilir. kelimesi → التَّاسِر - النَّاسِر - التَّاسِر
 ↓   ↓   ↓
 türetili   türetili   türetili
 mef'ul-ül katum   mansub katum   mecrur katum der 2.

* Basına **ık** gelen kelimelerin son harfi hep ötümlü olur.

* Basma في " " " " " esrefi ".

* $\begin{matrix} \text{g} & \text{g} \\ \text{g} & \text{g} \end{matrix} - \text{g} \text{g} = \text{kelimesi} \text{ ~~her~~ } \text{g} \text{e} \text{t} \text{i} \text{p} \text{i} \text{n} \text{d} \text{e} \text{ her zaman } \text{g} \text{e} \text{t} \text{i} \text{r} \text{i}$

MEB'Nİ isim: Sonu asla değişmeyen isimlerdir.

① Zamirler asla değişmez

② İsmi işaretler (müsenna harf) değişmez →

③ İsmi mevsuller (müsenna) ") depirmez → الذان olarak depirir.

④ Sırt isimleri (جاء hariç) deplisme2

⑤ İstifham " (أَمْ) " değildir

Tesniyeler (iditiler) değildir. O zaman mureb olur.

فَدَيْنِ olarak değışir → فَدَانِ

فَتَيْنِ → فَتَانِ

* Sinaudo. hangi kelime mebnidir? murebdir? diye silar.

İrabin yapıları (mansub isimlerde):

Dotan olursa → Mahallen mansub deriz → الناس

النَّاسُ → def. 2. mecrur " → " Esreli

Ötrelî " → " merfû derîz. → النّاس

S. naveda besedilniki morajo biti z dokazili dokazane; m. naveda m. naveda

ve sayı bakımından uyulması gerekir.

كَيْفَ = mebri (istifham elatı)   تَنْدُ = mebri (zahir)   الَّذِي = mebri
أَنَا = " (zahir)   فَوَلَا = " (istifham elatı)   لِمَنْ = mebri (istifham elatı)

MEB'Nİ VE MURAB FİLLER

Mazi fiiller → her zaman mebnidir.

Muzari " → " " murabte. (bağı ile bağlan fiiller murabte)

① عَرَفْتُ → Fetha üzere mebnidir. (bütünü olduğu için)

② عَرَفُوا → Damma " " (câmesi olduğu için)

③ عَرَفْتُمْ → Sukun " " (cezmi olduğu için)

Emir fiil = mebnidir.

① عَرِّ: عَرِّمْ → sukun üzere mebnî

عَرِّمْ → " " " "

② Son harfi illetli ise;

عَرِّ: عَرِّمْ → emir fiil yapar. عَرِّمْ olur. (ي دğer) basına ( ) gelir

İlet harfi üzere mebnîdir deriz.

③ Kelimenin sonuna tekiye elifli var, ya bitişmiş ise nun'un düşmesi ile mebnî olur.

عَرِّ: عَرِّمْ - عَرِّمْ - عَرِّمْ

④ Emir fiile عَرِّ ve عَرِّ bitişirse emir fiil fetha üzere mebnî olur.

عَرِّ: عَرِّمْ - عَرِّمْ

* Muzari fiillerin çoğu kadınları her zaman mebnîdir. Sonu cula düşmez.

عَرِّ: عَرِّمْ - عَرِّمْ

* Sınırlı Fiil cümlesini isim cümlesine çevir diye soru sorulabilir.

İsmi başa getirip, isim çözüldü fiilde çözüldü yapıp ismin arkasına getiririz.

* Fiil cümlesinde yan fiil başta gelirse ~~endişeli~~ fiil tekil isim çözüldü olabilir. (Sığı bakımından uyması gerekmez)

* Müzekker-mücnas bakımından ve sayı bakımından birbirine uymalı gerekir. (İsim cümlesinde)

* Kitaptaki 21 kelimeleri öğren.

12. Ünite

İRAB HALLERİ (REF, NASB, CER - CEZM)

İrab halleri/konumları 4 çeşittir.

Arapçada bir konum

- ① Ref konumunda olabilir = mef'ul olur, hareketi (ötreli) dammedir.
 ② Nasb " " = Mansub " , hareketi (üstnlü) Fethadır.
 ③ Cer " " = Meccur " , " (esreli) kesradır.
 ④ Cezm " " = Meccum " , " (cezmlı) sükundur.

Ör: كَسَرَ الْوَلَدُ الْقَلَمَ
 ↓ ↓
 mansub mef'ul
 fetha(üstnlü) damme(ötreli)

Ör: تَقِيمُ الْجَاهِدَةِ أَتَيْفَالًا يَفْعَلُ اللَّفْقَ الْقَرِيبَةَ
 ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓
 muzari fail mef'ul(ötre) mef'ulun bil mansub(ötre) fail mef'ul(ötre) mef'ul(ötre)
 mef'ul(ötre) mef'ul(ötre) mef'ul(ötre) mef'ul(ötre) mef'ul(ötre) mef'ul(ötre)
 cer abmeti cer abmeti cer abmeti cer abmeti cer abmeti cer abmeti

* Birinci kelime ال takısı almaz, ikinci kelime ال takısı alırsa isim tamlaması olur. Yani (Muzaf - muzafun ileyh) olur.
 İki kelimede ال takısı alırsa veya ikiside almasa sıfat tamlaması olur.

İsim tamlamasına örnek: يَفْعَلُ اللَّفْقَ الْقَرِيبَةَ
 Sıfat " " ?

* Harfi cerlerin önüne gelen isimlerin son hareketi her zaman esreli olur. (meccur olur)

Ör: عَنْ أَهْلِ النَّاسِ - مِنْ النَّاسِ

* وَ = Her zaman ötre alametidir.

* مِنْ = " " Sıtan yada esre alametidir

* Negi sorusunun cevabı meful olur. Üstünlük getir.

* İsim cümlesi = isimle başlayan cümledir. 1. kelime mübtada (isim), ikinci kelime haber olur. ikiside meful yani dâmmeli (ötrelî) olur.

Müfred = Tekil isim

Cemi mükesser (kırık çoğul) = ان ve ائله dışındaki tüm

çoğul isimler kırık çoğuldur.

* اِنَّ ye gelen (önce gelen) tüm kelimelerin son harfi üstünlük olur.

Ör: اِنَّ شَجَرَةً - اِنَّ اللَّهَ

Tekil

الْحَامِدُ

الْقَلَّاحُ

قَطْفُ

شَجَرَةٌ

هَذِهِ

تُسَاعِدُ

Çoğul

الْحَمَّالُ

الْقَلَّاحَانِ

قَطْفًا

اشْجَرَتَيْنِ

هَاتَانِ

تُسَاعِدَانِ

13. Ünite

MÜSENNA (Tasnîye) ve CEM-i MÜZEKKERİ SALİMİN İ'RAİS ALAMETLERİ:

* Müsenna (Tasnîye yani 2 kişi) isimnin ref. almeti: اِنْ (Elif) tir.

Ör: الْقَلَمُ الْفُلُ كَسَرَ → Çocuk kalemi kırdı.
 meful Fail Fiil

الْقَلَمَيْنِ الْفُلَيْنِ كَسَرَ → 2 çocuk 2 kalemi kırdı.

↓
Nasb ve Cer
halindeki
alemeti يَنْ ile yapılır.

↓
Ref. almeti اِنْ ile yapılır.

→ Yani: Ötreli olursa اِنْ ile yapılır.
İstîsnâ veya esreli olursa يَنْ ile yapılır.

* Cem-i müzekker salim (yani gopul erkekler)in ref. almeti وَن dur.

Nasb ve cer alemetleri يَنْ dur.

Ör: يَهْمِلُ الْمَزَارِعُونَ →

Ör: مُسْلِمُونَ → Çok müslümanlar.

Nasb veya cer (üstün yada başına harfi cer geldiğinde) يَنْ ile yapılır.

Ör: الْمَزَارِعِيُّنَ
 ↓
harfi cer

* Müsenna ve cem-i müzekker salim muzaaf olduğunda sonlarındaki ن hazfedilir.

Ör: مَزَارِعُ الْقَلَمِ

↓
bu sözün başına (1) gelin.

Ör: قَلَمَانِ مُحَمَّدٍ → Muhammedin iki kalemi

قَلَمًا مُحَمَّدٍ → muzaaf oldu. ن düşdü.

Ör: قَلَمَيْنِ مُحَمَّدٍ → muzaaf oldu. ن düşdü.

قَلَمَئِيصًا مُحَمَّدٍ

MÜLHAK İSİMLER: müsnave ve cemi müzakkat olmadığı halde
İrab bakımından onlara tabii olan bazı kelimelere denir.

Bu isimler: $\text{كَلِمًا} - \text{كَلَامًا} - \text{إِثْنَانًا} - \text{إِثْنَانًا}$ → Her ikisi anımsındadır.
↓ ↓ ↓ ↓
müsnave müsnave müzakkat müzakkat
→ Zahir isme izafet
edildiğinde irab onları için
gösterli olur.

الأثنان - كَلَامًا - كَلِمًا

* Bütün sayılara وَ getirildiğinde onun köpük olur.

$\text{خَمْسًا} = 5$ $\text{خَمْسُونَ} = 50$
 $\text{أَرْبَعًا} = 4$ $\text{أَرْبَعُونَ} = 40$

Aşağıdaki kelimeleri tesniyeğe çevirelim

- 1- $\text{الْمُهْجِرَانُ} \rightarrow \text{المُهْجِرَانُ} = \text{Ötreli olupu için} \text{وَ}$ ile yapılır.
- 2- $\text{نَاقَتَانِ} \rightarrow \text{نَاقَتَانِ} = \text{Üstana olupu için} \text{وَ}$ ile yapılır.
- 3- $\text{إِلَى الرَّفِيقَيْنِ} \rightarrow \text{إِلَى الرَّفِيقَيْنِ} = \text{Basında herfi cer olupu için} \text{وَ}$ ile yapılır.

* Kelimelerin İrabını yapalım

Elif ile mefudur. (deriz)

الصَّاحِبَانِ

Mefuldur. يَا ile mansubtur.

الْإِثْنَيْنِ

يَا ile mecrur. (Çünkü başında
 إِلَى cer harfi var)

$\text{إِلَى الرَّفِيقَيْنِ}$

Ötreli olursa: Mefu'dur.
Üstana olursa: Mansub'tur.

Ötreli veya herfi cerli olursa: Mecrur'dur.

كَلِمًا den sonra gelen kelimenin sonuna daima ان gelir.

(Em'i münnes) (Gönl kadınlar) Salim'in irab'ı işaretleri:

* Gönl kadınlar daima ya ötre alırlar yada ere alırlar.
Bütün alırlar. Bütün yerinde ere alırlar.

ör: $\text{مُسْلِمَةٌ} = 1 \text{ kadın müslüman}$ } Gönl kadınlar أَنَّ
 $\text{مُسْلِمَاتٌ} = \text{Gönl kadın müslümanlar}$ } ile yapılır.

* Kelimebrin

irabını

Şapalim.

فِي التَّارِيخِ

الْحَضَارَةِ

أَعْظَمَ

إِلَّا بِسَبَبٍ

الْمُتَّعِدَةِ

kesra
ve harfi
cer ile
mecrur.

harfi
cer

Muzafun ile
kesra ile
mecrur.

Muzaf
haber
merfu (ötre)

Sifat
Damme (ötre)
ile merfu

mübteda.
Damme ile
merfu

14. Ünite

İRAB & FİİLLERİ = İrab: kelimenin sonunun harekelenmesi

① Lafzi irab: Bir kelime hareketini asıktan alabiliyorsa yani bütün hareketleri alabiliyorsa Lafzi irab olur.

ör: الْقَلَمُ

② Takdiri irab: (Varsaymak demektir.) Bir kelimenin sonunda ي olan, yani nütukellim ya'ı olan kelimelerdir.

ör: كِتَابِي - قَلَمِي

* Ama ي nin hareketi olmaması gerekir.

* Bütün ي ile biten (harekesiz olacak) kelimelere Takdiri irab denir.

③ Mahalli irab: Mebni yani sonu değişmeyen bütün kelimeler ve cümleler, mahalli irab olur.

ör:

قَدْ اِقْلَمَ

mebnidir, mefudur.
sonu değişmez O halde
mahallen irab olur.

قَدْ اِقْلَمَ

mebni, mefud
sonu değişmez
mahallen irab

* Asıktan hareke alırsa yani Lafzi irab ise İstiklâlî ise fethatun zahiratın deriz. Esreli → Kesratül zahiratın. Estreli → dammetil zahiratın deriz.

* Takdiri irab ise,

Esreli → dammetil mugatteratın deriz.

Esreli olursa → Kesratül " "

İstiklâlî " → Fethatül " "

Basında harfi cer gelirse, بِالتَّحْسِينِ → Harfi cer ik mecrurdur. Kesratül mugatteratın deriz.

* Bütün mazi fiiller mebnidir.

الَّذِي = mebni. (değişmez) mahallen mensub, meful

يَكْذِبُ = Fiil. Lafzi irab.

الْيَوْمَ = Lafzi irab. mansub (isten)

بِذَلِكَ = Lafzi irab. mecrur. (esre)

Menkus isim: Sonunda seddesiz ﴿﴾ bulunan murab isimle denir.

﴿﴾ den önceki harfin esreli olması gerekir.

Ör: الْقَائِلُ ﴿﴾ → merfu, ref alameti dammetül mütegarretin

Menkus isimler östün alabilirler.

Maksur isim: Sonunda Elifi maksure (﴿﴾ bulunan murab isimle denir.

* ﴿﴾ den önceki esreli ve östrelî olursa ﴿﴾ hareke alabilir.

* ﴿﴾ den önceki östrelî olursa maksur isim olur.

Ör: الْقَائِلُ ﴿﴾

maksur isim olur. Hareke verilmez.